

както е известно, се установява единствено чрез съпоставяне на спомени и събития или чрез анкета с най-близки родственици и съвременници. Въпреки острите критики към Клинчаров, Славчев също не дава достатъчно аргументиран отговор на спорния въпрос – кога умира бащата на Васил Левски?

Тук е важно да се отбележи, че това не е началото на острите му спорове с Иван Клинчаров. Никола Славчев е провокиран от статията му във в. „Литературен глас“ от 8 ноември 1838 г. „Стратегията на невежеството“. В нея той с много остър тон отговаря на критиките, отправени пък от Славчев чрез същия вестник – 10 и 17 ноември 1937 г., в цитираната вече статия „За тези, които откърмиха великия дух на Левски“. Клинчаров сипе дори и обидни квалификации не само срещу Славчев, но и срещу Димитър Страшимиров като обвинява Славчев, че цели да „... отвори път за бъдещите недомислия на г. Д. Т. Страшимиров като „биограф“ на Васил Левски“.³¹

Няма нищо чудно и нелогично в тези словесни престрелки между двамата. Само трябва да се има предвид кога пише Никола Славчев. През 30-те и 40-те години на ХХ век – време на ожесточена борба на идеологии. Време, в което и за Васил Левски се пише не само с научно, популярно или художествено слово. Това е време, в което много остро се воюва за присвояването на Левски както от политическата левица, така и от политическата десница, до крайно националистическите ѝ проявления³². Борбата и на едните и на другите е да изведат Левски за свой автентичен представител – било на цяла класа, било на партия, било на отделно движение. И историческата наука отстъпва пред идеологиите – за съжаление. В този контекст, с оглед на своята политическа ориентация, споделящ идеите на широките социалисти, Никола Славчев се намира от тази страна на барикадата, но има своите различия и с тесните социалисти и своята безкрайна полемика с Иван Кринчаров, Георги Бакалов и др. Той не се страхува от такава полемика на страниците на периодичните издания, нито по темата за Васил Левски, нито по други теми.

В статията му „Фактори, които са съдействували за идейното

31 в. „Литературен глас“, бр. 408, 8 ноември 1938.

32 По въпроса за оценката на Васил Левски от гледна точка на политическите формации в свободна България пише Николай Генчев. Виж: **Генчев, Н.** Васил Левски. С., 1987, с. 178–189. В последните години подробно и аргументирано разглежда темата в задълбоченото си проучване Мария Тодорова. Виж: **Тодорова, М.** Живият архив на Васил Левски и създаването на един национален герой. С., 2009, с. 212–234.